

246

246 (6)

00

Sotho Law on adultery. 34/16

Bothlothlolo.

J. Masethe.

1/6

Mosadi xe a a thlothlola le monna kapa banna ba bang, monna wa xaxe xe a belaêla, o tla leka ka matla xo latêla xo diša ka nakô tšohle xore a tle a ba swere, mme xe a ba swere, o tla tšea ntho engwê ya sethlothlolo seo sa monna; a ka tšea selêpê kapa mongatse kapa patla, xe a ba swere ba thlothlolana šokeng.

Xe a ba swere ba thlothlolana ka ntlong, molaô wa Basotho ke xo bolaya sethlothlolo seo sa monna ka lerumô, a mmolaêle xona ka moo. ntlong ya xaxe, a a bolae le mosadi. Xe a mo swere šokeng a tšere ntho engwê ya sethlothlolo, moxatša mosadi o tla botša banna ba xabô.

Byale ba tla e bolêla ba tla re xo yêna "Na bothlatse keng"? Moxatša mosadi o tla re: "Ke mo tšeeitse ntho še", a supa selêpê kapa patla kapa mongatse wa sethlothlolo. Byale banna ba xabô moxatša mosadi ba tla roma motho

xa xabô sethlothlolo xo yo nyaka molato. Xe moromiwa eo a fihla xo ba xabô sethlothlolo o fihliša ditaba tša bothlothlolo ka moka ka moo a swentšeng moxatša mosadi eo. Xe a feditše xo bexa molato ke moka moromiwa o tla boëla moraxo xa xabô.

Byale sethlothlolo ba tla se botšiša ba xabô sôna. Xe se dumêla molato oo sethlothlolo se tla nthsa kxomo mme kxomo eo e tla xapya ke motho a e iše xo moxatša mosadi wa xo thlothlolwa, ke ya xo phuphutha, ke moka molato o tla fêla.

Xe sethlothlolo se xaana se re a se sôna, molato o tla fetêla pele mošatê mme xe ba fihla mošatê, ba xabô moxatša mošadi ba tla tsêna ka sebaka sa bôna mošatê. Byale ba mošatê ba tla roma motho xo yo botša monna ola wa sethlothlolo xore a tle mošatê ka letšatši la xore. Ba tla tla ka moka mošatê

No tla botšišwa moxatša mosadi,
byale yēna o tla bolēla molato ka moo
a swereng sethlothlolo le moxatša'axe,
o tla šupa nthō eo a e tšereng xo monna
oo wa sethlothlolo.

Xe kxoši e humana monna oo
wa sethlothlolo molato, byale kxoši e
tla botša moxatša mosadi eo xore a
beēle sethlothlolo seo seroto sa tefō. Tefō
e ka no ba kxomo le podi, podi e
šala mošatē e tla hlabiwa, ke "podi
ya manganga hlaaxa" e tla ja ke
banna ba lekotla.

Xe mosadi a thlothlotše monna,
a se xōna xae, mosadi eo a a sekišwe
ke motho xo fihlēla monna wa xaxe
a bowa. Xo swana xa ngwana le
monna ošele wa sethlothlolo batho ba
kxalē a ba na taba le xo swana xa
ngwana a ba e šale kudu moraxo
taba ya xo swana xa ngwana. Ba
kxolwa ke seo se bolēlang ke mosadi.

È mosatša mosadi o kxôna xo botšiša mosatša'axe xore o swanetše xo mpotša eo a xo sentšeng xe a (mosadi) xaana o tla lwa le yêna xore a be a mmotše eo a mo sentšeng. Basotho ba no krolwa se bolêlang ke mosadi, a ba ke ba re re tia bôna ka ngwana xore o swana le mang.

Moxatša mosadi xe a tlaxile xaê mengwasa mme xe a bowa a kwetša mosadi'axe a nee ngwana kapa baana a a sekiše mosadi wa xaxe kapa xo nyaka dithsenyaxalêlô xo eo a mo fileng baana kapa ngwana. Fêêla bana bas ke ba monna oo xobane o nyetše mmabo ka dikxomo a xo na molatô.

Seroto sa bothlothlolo a se xo, se bea ke monye a mosadi. Fêêla xe sethlothlolo se ka phakiša sa e pōna molatô, se ka phuphutha ka kxomo fêêla molatô wa fêla.

A xo na sehlare sa xo thibeletša bothlothlolo xo basadi. Basadi ba e tiša ka nooše.

Motho (monna) a xo na sehlare kapa selo seo a ka se diang xone a se ke a bonwa xe a thlothlola. Motho o no leka ka maano a xaxe xo e phihla xone a se ke a bonwa ke batho.

Xe motho a thlothlotse le moxatsa kxosi mehleng ya kxale, o be a bolawa, ke xoxe kxosi kxale o be a tsea basadi ba bantsi mme xane xa^{basadi} bao xo nee mohumaxadi eo e leng yena a fetang baxatsa kxosi ka moka. O bile ke yena a swanetseng xo tswala kxosi. Mohumaxadi ke yena eo kxosi e jang ka xo yena, kxosi e robalang ka xo yena, e dulang ka xo yena. Baxatsa kxosi ba bang kxosi e ba tšere feela, kxosi a e je ka xo bona kapa xo robala ka xo bona baxatsa kxosi bao ka ntle le mohumaxadi.

Xe motho a thlothlotse e mongwe wa bona kapa a mo fa ngwana, kxosi a e na taba le xo dia molato kapa xo sekiša mosadi oo. Feela xe motho a ka

thlothlola moxatša kxoši, mohumaxadi,
a swarwa kapa a dia ngwana, monna
eo kxalê o be a bolawa. Ngwana oo (wa
sethlothlolo le mohumaxadi) o be a bolawa
xobane a se a tswala ke kxoši.

Mohlôlôxadi xe a thlothlola a na
molato, fêela xe a ka dia baana, bana
bao ba bitšwa ba monna wa xaxe wa
dikxomo wa pele. Fêela xe e le xore
mohlôlôxadi eo o tloxile xa xabô monna
wa xaxe wa pele wa dikxomo, mme o
dula le monna o mong mme ba dia baana,
bana bao ke ba monna wa xaxe wa pele
wa dikxomo. Le xe monna oo wa bohedi
wa sethlothlolo a rata xo nyala a bile
a nee dikxomo a ka se dumêlêlwe xo mo
nyala ka dikxomo ka Sesotho sa kxalê.

Fêela xe bana bale a ba tswetseng
le mohlôlôxadi ola ba šetše ba xotše
mme ba xabô bôna ba ba nyaka, ba
tla nthsa kxomo ya teboxô ba fe
monna eo a ba tswaletšeng baana
bao, ke molaô.

END S. 246.